

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, BALANDIS - APRIL 7, 1989

Nr. 68

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Kardinolo Vincento Sladkevičiaus žodis kunigams

Daug kentėjo Bažnyčia per šį laikotarpį, daug iš jos atimta, Vis dėlto mes ketiname būti kantrūs, vengti priešiško nuotaikų, neapgalvotų veiksmų, tačiau neužmiršime, kad tikinčioji visuomenė gali būti kantri tik matydama darant vieną po kito konkrečius žingsnius, o ne duodant ore pakibusius pažadus.

Pernai Krikšto jubiliejus diena skirta pamokslė vyskupai yra pareiškę: mes broliškai dėkojame visiems prijauciantiems Bažnyčiai, visiems, kurie dėl vidinių ar išorinių kliūčių jaučiasi negalį praktikuoti visus sakramentus, bet brangina Evangelijos vertybes, palaiko krikščionišką dvasią savo elgesiu, žodžiu, kūryba; visiems, kurie remia, globoja pavienių tikinčiųjų ir visos Bažnyčios pastangas. Prie šių žodžių norisi pridėti padėką visiems mūsų tautos kultūros darbininkams, kurie skatinami teisingumo ir Tėvynės meilės jausmo vis garbiau kelia balsą už krikščioniškas vertybes, prieš jų niekinimą, prieš tikinčiųjų diskri-

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

minacija. Tai pradinis pilnai neapipavidalintas mūsų žodis. Mes tikime, kad per dangiškos mūsų Motinos Marijos užtarimą, per mūsų gilų pamaldumą ir jos žodžių „darykite visa, ką tik jis jums įsakys“ vykdymą, padėtis keisis gera linkme. „Darykite visa, ką tik jis jums įsakys...“ Šiais žodžiais mūsų dangiškoji Motina pirmą ir vienintelį kartą prabilo į žmoniją ir kiekvieną iš mūsų įsakymo būdu, nurodymu, ko ji laukia, ko nori ir reikalauja, kad darytume. Mūsų nelaimės tautoje prasidėjo kaip tik nuo to, kad, turėdami laisvę, nedarėm tai, ką Viešpats įsakė, nevykdėm jo duotų įsakymų, čia mūsų visų nelaimių pradžia. Geriausi pasikeitimai ateis ir pasireikš pačiu gražiausiu būdu, o mes galėsim kaip anuomet Galilėjos Kanos vestuvėse pasakyti, kad kas geriausia palaikyti iki dabar, jei kiekvienas mūsų, ypatingai dvasiškai, savo širdyje pasiryšime ir vykdysime visa, ką Jėzus Kristus mums įsakė.

(Pabaiga)

Komunizmas miršta, sako Sovietų ekspertas

„Kyla naujoji Rusija...“

Washingtonas. — Senato Užsienio reikalų komitetas pakvietė liudyti buvusį diplomata ir ilgus metus specialiai stebėjusį Sovietų Sąjungos komunizmo Princeton universiteto profesorius George Kennan. Jis 60 metų aktyviai dalyvavo politiniame gyvenime, būdamas ir ambasadoriumi ir sekretoriumi pasaulio politiką su kitais nariais ekspertų grupėje. Senatas apklausinės žymiosios asmenis visoje serijoje liudijimų poros mėnesių laike ir mėgins nustatyti savo politiką, kaip laikytis prieš Sovietų Sąjungos lyderio Gorbaciovą vedama politiką. George Kennan ir buvo toks pirmasis asmuo, kuris pasisakė už šio klausimo. Jam jau 85 metai, tačiau jo galvosenoje nepastebima senumo bei sustingimo žymių, praneša apie tai AP žinių agentūra.

Marksizmas baigiasi

Jis buvo aktyvus diplomatas 1940 metų aurose. „Aš neabejoju, jog kai kurie dalykai, kuriuos Gorbaciovas nori įgyvendinti, nebus įvesti jo gyvenimo metu... Bet ta procesa, kurį jis pradėjo, galima teisingai apibrėžti kaip rusų revoliucijos galia, kurią mes pažįstame per 70 metų“. „Kyla naujoji Rusija, kuri nebus panaši komunistinei diktatūrai, kurią mes žinome 70 metų“. Kennan sako, jog ta ideologija „pati išsisėmė“ ir Sovietų Sąjunga turi surasti ką nors naujo ir geresnio. „Leninistinio tipo marksizmas baigiasi, ir ne tik Rusijoje, bet ir visame pasaulyje“, kalbėjo jis Senate.

Pabaltijo autonomija

Jis mano, jog Rytų Europos vyriausybės „dabar turi išimtinai laisvas rankas“ vesti savo politiką... kurie gali ir toliau vadintis socialistais. Jis nebetiki, kad Sovietai bandyti karinėmis jėgomis įsiveržti į kitą kraštą. George Kennan ejo diplomato pareigas Latvijoje ir Estijoje, kai Sovietų Sąjunga 1939 m. apsprendė tų kraštų likimą. Kennan mano, jog Pabaltijo respublikos gali išgauti autonomiją iš Maskvos, bet ne visos kartu ir greit.

Jis taip pat siūlo Europos Bendruomenei perimti Berlyno kontrolę. Į tai įeina Berlyno sienos panaikinimas ir Rytų Vokietijos vyriausybės pasitraukimas iš Rytų Berlyno sekretoriaus. Kennan, kuris dažnai praėityje kritikavo savo vyriausybę, vėl kaltina Washingtoną „esmėje nereaguojant“ į Sovietų pasiūlymą mažinti branduolinius ir konvencionalinius ginklus, kas, jo manymu, būtų naudinga padaryti. Jo manymu, apsigynimo biudžetas esąs per didelis Amerikos visuomenei.

Pasirašant susitarimą. Lech Walesa, Solidarumo vadovas, pasirašo lenkų tautai reikšmingą sutartį su komunistų vyriausybe. Jį stebi Lenkijos komunistų Vidaus reikalų ministeris Czeslaw Kiszczak.

Sąjūdis pasisako Lietuvos ekonominiais klausimais

Vilnius. 1989 m. balandžio 5. (LIC) — Po ilgesnių diskusijų ketvirtasis Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimas priėmė ekonominio savarankiškumo rezoliuciją, kurioje atmetami Maskvoje parengti bendrieji principai dėl ekonominio pertvarkymo. Seimas, balandžio 1 d. išklauses ekonomisto Kazimiero Antanavičiaus pranešimo dėl ekonominio savarankiškumo koncepcijos, pasisakė už savų Respublikos ekonominio savarankiškumo įstatymų parengimą ir pasiūlė Lietuvos vadovybei tam tikslui suvienyti jėgas programai parengti.

IV LPS Seimo sesijos rezoliucija

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimas, apsvaustęs vadovavimo ekonomikai ir socialinei sferai sąjunginėse respublikose pertvarkymo, plėtojimo suverenias teises, savivaldą ir finansavimosi bendruosius principus, parengtus TSRS centrinėse žinybose, atsizvelgdamas į parengtą, plačiai apsvaustytą ir tautos priimtą Respublikos ekonominio savarankiškumo koncepciją ir į galimas politines ir ekonominės pasekmes, konstatuoja:

Lietuvos olimpinė diena

Vilnius. — Lietuvos Tautinis Olimpinis komitetas (TOK) gegužės 13 dieną skelbia Lietuvos Olimpinę dieną. Visi lietuvių sporto klubai ir sporto organizacijos Lietuvoje ir išsvijoje kviečiamos tą dieną atitinkamai paminėti — žaidynėmis, minėjimais ar kitaip. Šiai minčiai pritaria Šiaurės Amerikos ir Australijos lietuvių sporto vadovybės. Australijoje ta diena skelbiama Lietuvos Olimpinė diena, o Amerikoje ŠALFASS tai minčiai dedikuoja gegužės 6-7 dienomis Toronte vykščiančias 39-tąsias Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto žaidynes.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lietuvoje Sąjūdžio seimas nutarė sudaryti komisiją dabartinės Lietuvos Konstitucijos pataisų projektams parengti. Komisijos sudėtis: Vytautas Landsbergis, Juozas Bulavas, Juozas Šatas, Gintaris Pukas, Kazimieras Motieka, Romualdas Ozolas, Narcizas Rasimavičius, Stasys Uosis, Kazimieras Antanavičius, Česlovas Stankevičius.

— Vilniuje ketvirtoji Sąjūdžio seimo sesija nutarė sudaryti reglamento komisiją, kurios sudėtis: Arvydas Juozaitis, Aloyzas Sakalas, Egidijus Bičauskas, Zita Šličiūtė, Aleksandras Aibišalas, Danutė Vabalaitė ir Albertas Zalatorius. Lietuvos Informacijos Centro žiniomis, reglamento tikslas yra apibrėžti organizacinius Seimo reikalus: mandatus, balsavimo skaičiavimus, sesijų programų ir rezoliucijų ruošimus ir t.t.

— Japonijoje dėdėja spaudimas, kad pasitrauktų iš pareigų premjeras Noboru Takeshita, kuris pasiūlė padidinti mokesčius 3%. Be to, jo akcijų transakcijos nebuvo atliktos teisingai. Jo asmeninė sekretorė nupirko 12,000 akcijų už kurias vėliau uždirbo daug pinigų, kadangi ta kompanija pradėjo prekybą su vyriausybe premjero patarimu. Šioje byloje areštuota jau 13 žmonių.

— Haiti karinė vyriausybė, kuri sutradė sekmadienį perversmą, leido išvykti iš krašto to perversmo rengėjams į Ameriką.

— Costa Ricos prez. Oscar Arias pritarė prezidento Busho planui Centro Amerikoje, kad būtų remiami Nikaragvos laisvės kovotojai tol, kol Sandinistai praves laisvus rinkimus ir įves demokratiją į Nikaragvą.

— Washingtono pranešama, kad Amerika įsakė visiems savo saugumo agentams pasaulyje būti pasirošiusiems naujiems terorizmo veiksmams iš Libijos pusės.

— Washingtono Atstovų rūmų Etikos komitetas apklasinėjo du asmenis, kurie pasakė, jog Atstovų rūmų speakeris priėmė 100,000 dol. dovaną iš nekilnojamo turto agento ir tos sumos nepranešė Mokesčių įstaigai.

— Pietų Afrikoje Reuterio žinių agentūra praneša, jog kasmet pietinėje Afrikoje dalyje, kur vyksta susirėmimai tarp Anglijos ir Mozambique partizanų grupių, žūsta maždaug 150,000 vaikų.

— Illinois sen. Alan Dixon vadovauja apklausinėjimams, kodėl vyriausybė nutarė uždaryti Ft. Sheridan bazę. Jis mano, kad bazė turi veikti ir toliau, nežūrint, kad federalinė vyriausybė nori sumažinti bendras valstybės išlaidas.

Sudaryta komisija

Vilnius. — LIC pranešima, ketvirtasis Sąjūdžio seimas nutarė sudaryti teisininkų-istorikų komisiją, į kurią įeina Kazimieras Motieka, Arvydas Juozaitis, Jurgis Oksas, Bronius Genzelis, Mečys Laurinkus. Komisija pasilieka teisę įtraukti ir kitus narius.

Ši komisija paruoš Molotovo-Ribbentropo pakto įvertinimą Lietuvai, surinks visus galimus dokumentus ir greičiausiai išleis brošiūrą.

Lenkijoje laisvi rinkimai birželio mėnesį

Solidarumas triumfuoja

Varšuva. — Lenkijos Solidarumo vadovas Lech Walesa šį trečiadienį pasirašė istorinį dokumentą su Lenkijos komunistų vyriausybe, kuriuo vėl leidžiama laisvai veikti Solidarumui ir pravedami pirmi laisvi rinkimai Lenkijoje po II Pasaulinio karo.

Šis susitarimas panaikina Lenkijos Komunistų partijos monopolį ir veda Lenkiją į demokratinę respubliką, sako Walesa. Du mėnesius įtemptai dirbo 57 asmenys aptardami politinius ir ekonominius klausimus, kol Walesa, reprezentuodamas Solidarumą, ir Vidaus reikalų ministeris Czeslaw Kiszczak, reprezentuodamas esamą vyriausybę, pasirašė susitarimą. Vakarų žurnalistai sako, kad tai Walesos triumfas, o Walesa sako, kad nėra laisvės be Solidarumo.

Baigiamajame posėdyje jis sveikino komunistų atstovą Kiszczak, tą patį, kuris buvo uždėjęs Solidarumą ir jo vadus suvarę į kalėjimą. Bet Walesa pažymėjo, jog per 45 metus, nežūrint gražių žodžių, buvo komunistų tęsiamos apgaulės ir smurtas. Gen. Kiszczak pasakė, kad dabar „mes einame į tokią piliečių bendruomenę, kurioje bus socialistinė parlamentarinė demokratine valstybė“.

Pirmieji rinkimai

Baltieji Rūmai Washingtono tai pavadino „svarbia diena Lenkijos žmonėms ir jos laisvei“. Bus svarstomas ekonominių sankcijų atšaukimas. Prez. Bushas esąs labai patenkintas įvykiais Lenkijoje.

Pagal pasirašytą sutartį, tuoj pat suteikiama teisė veikti Solidarumui, kuris buvo įsteigtas 1980 m. Taip pat suteikiama legalus statusas Ūkininkų unijai, Kaimiečių

Araftas išrinktas prezidentu

Tunisas. — Palestinos Išlaisvinimo Organizacijos Centro komitetas praėjusio sekmadienio rytą išrinko savo vadą Yasser Arafatą dar nesamos Palestinos valstybės prezidentu. Palestiniečių Centro komitetas posėdžiavo Tunise, kuriame lapkričio mėnesį buvo paskelbta Palestinos organizuojama valstybė. Palestiniečių parlamento pirmininkas Abdel-Hamid Sayegh pranešė, kad Arafatas buvo išrinktas vienišiais Arafatas bus laikiniosios vyriausybės prezidentu. Palestinos valstybė turėtų būti Vakarų kranto ir Gazos srityse, kurias okupavo Izraelis. Daugiau kaip 100 valstybių yra jau pripažinusios Palestinos valstybę, nors ir susidaro protokolinės problemos. Arafatui dabar bus lengviau kalbėtis su kitų valstybių prezidentais.

— Maskva išleido išvykti į Londoną žydų disidentą Georgy Samoilovič, kurį Britanijos premjerė M. Thatcher buvo pasirošiusi priminti Gorbaciovui, kuris vakar atvyko į Londoną, kad jį išleistų. Ji jam įteikė sąrašą su kitų disidentų pavardėmis, kurie nori išvažiuoti iš Rusijos, bet vis negauna leidimo.

Solidarumui ir Nepriklausomai Studentų sąjungai. Birželio mėnesį įvyksta pirmieji laisvi rinkimai. Renkamas dviejų rūmų parlamentas. Žemieji rūmai turės 460 vietų, iš kurių 35% skirta solidarumo delegatams. Komunistų partija pirmą kartą nuo 1944 m. atsisako daugumos. Komunistai turės 38% vietų. Prokomunistiniai katalikai turės 5% vietų. Likusioji dalis įvairuos pagal esamas sąlygas.

Senatas ir prezidentas

Naujajame Lenkijos Senate bus 100 vietų. Senatoriai arba Aukštųjų rūmų nariai bus renkami demokratiškai. Jie neleis įstatymų, bet turės veto teisę atmeti Žemųjų rūmų įstatymus arba juos keisti.

Isteigiamas respublikos prezidento postas. Prancūzų pavyzdžiu prezidentą rinks abejie rūmai šešių metų terminui. Jis galės kandidatuoti dar ir kitam terminui. Prezidentas galės paleisti parlamentą, vetuoti Žemųjų rūmų įstatymus, pirminti ar atleisti ministrų kabiną, leisti dekretus. Žemieji rūmai dviejų trečdaliu balsų dauguma galės panaikinti veto.

Kitos reformos

Tuo pat pradamos vykdyti ekonominės reformos. Sukuriama laisva prekyba, laipsniškai laidžiama laisvai žemės ūkio gamyba. Bendru darbu mažinama infliacija, balansuojamas biudžetas, mažinama 37.9 milijonų skola užsieniui.

Socialinėje srityje vykdomos reformos nomenuojant Sveikatos departamentu tuos asmenis, kurie Komunistų partijos anksčiau būdavo atmeti. 100 mlk. dol. skiriama valstybės sveikatos tarnybai, kuri pirkis reikalingus medicinos įrengimus užsienyje.

Solidarumas leis naują laikraštį, turės televizijos ir radijo programas. Taip pat ir regioninius savaitinius laikraščius.

Vyriausiojo Teismo nariai nebebus skiriami tik 5 metų terminui, bet jų laikas bus neribotas. Jie bus nomenuojami teisėjų komisijos. Valstybės vyriausybė negalės atleisti teisėjų. Teisyno kodeksas bus ruošiamas iš naujo.

Jei viskas vyks numatytomis sąlygomis, tai Lenkija bus pirmoji kelią į pilną nepriklausomybę. Net ir tas pats dabartinis Lenkijos komunistų vyriausybės Vidaus reikalų ministeris, kalbėdamas su užsienio korespondentais po posėdžio pasakė: „Laimėjo visa lenkų tauta, laimėjo mūsų tėvynė“.

KALENDORIUS

Balandžio 7 d.: Jonas Saliotis, Donatas, Hermanas, Rūtenis, Kantautė, Minvydas.
Balandžio 8 d.: Dionyzas, Julija, Perpetuas, Skirgailė, Staugirdas, Girtautas, Valteris, Mata.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:26, leidžiasi 7:21. Temperatūra dieną 39 l., naktį 29 l.

SPORTO APŽVALGA

LIETUVOS JACHTOS PLAUKS PER ATLANTĄ

Nebauginą pavojingą kelionę

Jau mūsų spaudoje tilpo straipsniai, kad Ignas Miniotas, Lietuvos buriuotojų transatlantinės kelionės vadovas, planuoja žygi per Atlantą keliomis jachtomis.

Šiandien tai jau faktas. Jis neseniai lankydamsis Chicagoje ir New York'e pranešė, kad gegužės 1 d. trys jachtos: „Audra“ — Kauno Pluošto gamyklos, „Dailė“ — Vilniaus dailininkų sąjungos ir „Lietuva“ — Klaipėdos Sporto k-to, pajudės iš Klaipėdos uosto New Yorko link. „Nutarimas padarytas — pareiškė Miniotas, — mes jau ruošiamės; mūsų nebauginą ilga kelionė, didžiulės bangos, nei triuškinančios pavaros audros. Mes norime su trispalvėmis ant mūsų laivų stiebų iplaukti į New Yorko uostą, norime užmegzti ryšius su išeivijos jūrų skautais ir buriuotojais, susidraugauti su išeivijos lietuviais, norime po 45 m už geležinės uždangos, pamatyti Vakarų pasaulį, Ameriką... Žinau, kad JAV-ių lietuvių visuomenė dosniai remia įvairius savo renginius, dabartinis įvykius Lietuvoje, jos ansamblius, teatrus, sportininkus, tikim — pritaris ir mūsų žygiui ir mus parems... Mes savo žygi laikome, kaip Dariaus ir Girėno žygi atgal, gal net pavojingesniu...“

Kas jau padaryta ir ko reikia

Chicago jūrų skautai, vadovaujant L. Kupcikevičiui ir A. Levanui, jau yra pradži padarę ir pradėję rinkti aukas. Tačiau sudarymui tikslesnės programos ir organizacinių vienetų laukė atvykstant paties Igno Minioto. Jis atvyko kartu su „Žalgirio“ sportininkais. Tuoj pat pirmas informacinio pobūdžio posėdis buvo sušauktas L. Kupcikevičiaus namuose. Jame dalyvavo LB atstovas Br. Juodelis, Šaulių s-gos atstovas Ed. Vengianskas, buriavimo ir sporto entuziastas bei rėmėjas dr. F. Kaunas, LS Brolijos jūrų skautų skyriaus vedėjas dr. Alg. Paulius, ŠALFAS s-gos atstovai ir dar keli planuojamų įvykiu susidomėję asmenys.

Ig. Miniotas nusakė kelionės pasiruošimą, visą eigą ir kitą numatomą programą. Jachtos iš Klaipėdos uosto išplaukė gegužės 1 d., New Yorko uoste turėtų būti birželio 10 d., plaukiant maždaug po 150 mylių per parą. Įgulos narių tarpe bus televizijos filmuotojas, reporteris ir gydytojas. Trijų jachtų įgulą sudarys 20 žmonių. Grįžimui, dėl laiko stokos, atskris kita įgula, tiek pat asmenų.

Po kelių dienų New York'e, visi 40 buriuotojai, autobusu keliaus į Clevelandą, kur juos priims vietos jūrų skautai. Galvojama apie sustojimą ir Detroit'e, jei ten atsiras organizatorių. Iš ten visi atvyktų į Chicago. Tik reikalui esant, numatomas sustojimas Cherbougo uoste, Prancūzijoje. Nuolatinis kontaktas bus palaikomas radijo bangomis su Saulium Janušu New York'e ir Pauliku Chicagoje. Pranešimą Ig. Miniotas užbaigė padėka už radijo priimtuvus ir siūstuvus,

kurie netrukus bus pakeliami į Lietuvą. Jie buvo nupirkti iš Chicago ir Clevelando jūros skautų surinktų aukų.

Kelionė iš New Yorko į Chicago per Clevelandą ir Detroitą organizuos A. Lauraitis. Specialių leidinių tam reikalui paruoš E. Vengianskas. Spaudos atstovas bus Vyta. Grybauskas. Artimiausiu metu numatomi sudaryti komitetai aukų rinkimui ir loterijos organizavimui, nes šio žygio sąmata tikriausiai bus arti 20,000 dolerių. Organizacijai komitetai renginiams bei naktynių parūpinimui.

New Yorkas ruošia didžiulį primėmimą

Patenkintas Chicago priėmimu ir nutarimais, Ignas Miniotas atvyko į New Yorką su didžiulemis viltimis ir nebuvo apvilintas. Per kelias dienas jis turėjo pasitarimus su šiuo įvykiu susidomėjusiais visuomenininkais. Jį pasitiko ir „priglaudė“ New York'e buvęs jūrininkas ir buriuotojas kapitonas Alfonsas Urbelis. Jis taip pat pažadėjo Lietuvos buriuotojų sutikimui surinkti visą seną „gvardiją“ Lietuvos jūrininkų. Saulius Janušas tarpininkavo jachtų priglaudimą bei mokesčio Long Island „See Cliff“ jachtklube. Su juo, kaip jau buvo minėta, bus palaikomas radijo ryšys iš Lietuvos ir kelionėje. Radijo šaukinio numeris yra KZSRK. Romo Kezio radijo programoje padarytas pranešimas New Yorko lietuviams. Pokalbyje su Lietuvos konsulu A. Simučiu, gautas jo pritarimas ir pažadėta moralinė parama. Svarbiausias pasitarimas įvyko Lietuvių Kultūros Židinyje su organizatoriais, kurie pasiryžę galimai iškilmingesni sutikimą, o taip pat ir priėmimą bei prieglaudą bent kelioms dienoms. Organizaciniam priėmimo komitetui vadovaus New Yorko Atletų klubo pirm. ir energingas organizatorius Pranas Gvildys. Tame posėdyje dalyvavę V. Alksnis, A. Silbajoris, K. Jankauskas bus to komiteto nariai su dar kitais darbingais klubo vadovais. Žygio garsinimui ranką ištiesė „Darbininko“ redaktorius P. Jurkus, radijo valandėlės vadovas R. Kezys, o amerikiečių spaudai ir CBS televizijai pranešimą duos dr. Rolandas Grybauskas.

Lietuvos buriuotojų transatlantinės kelionės vadovas, „Audros“ jachtos kapitonas Ignas Miniotas ir du įgulos nariai, džiaugiasi laimėjimu tarptautinėse lenktynėse.

MES PLAUKIAME VARDAN LIETUVOS

Mes plaukiame į Naujajį žemyną. Mūsų širdyse — Lietuvos vardas, mūsų lūpose — jos pasveikinimas istorijos vėtrų išbarstytiems vaikams.

Mes imamės pakartoti kelią, kurį Jūs nuplaukėte varganais imigracijos biurų garlaiviais ar tremtinių likimo išginti.

Jūs lydėjo išsiskyrimo gėla, prieš mus — susitikimo džiaugsmas. Į mūsų laivų bures pučia galingi, gaivūs tautinio ir dvasinio atgimimo vėjai, mus skatina Dariaus ir Girėno ryžtas, kad „lietuvis būtina įveiktų klasingąjį Atlantą Tėvynės Lietuvos garbei“. Žmogus laisvas tiek, kiek įveikia gamtos ir aplinkybių jėgas. Savo žygiu mes norime sustiprinti jūsų ir mūsų dvasią bendriems darbams vardan brangiosios Lietuvos.

Lietuvos buriuotojai pirmą kartą ryžtasi perplaukti platųjį Atlantą. Trys jachtos „Lietuva“, „Audra“ ir „Dailė“ 1989 m. gegužės 1 d. išplauks iš Klaipėdos Niujorko link. Jūreiviai keliaus bemaž tuo pačiu maršrutu, kurį 1933 m. liepos mėnesį padangė brėžė mūsų drąsiųjų lakūnų „Lituanica“. Jei Neptūnas bus palankus, birželio 10 dieną 12 val. prisivartuosime prie Niujorko krantinių. Amerikos žemės vėjas jachtų laivagaliuose plevens mūsų šventą Trispalvę!

Mes plaukiame vardan Lietuvos. Įveikdami priešiško bangas ir erdvės tolybę, mes tiesiame Jums, mūsų broliai, rankas — ilgus metus mus skyres Atlantas lai tampa vienybės tiltu.

Vardan tos Lietuvos — vienybė težiū.

Jachtų kapitonai: **Osvaldas Kubiliūnas** („Lietuva“, Klaipėda) **Ignas Miniotas** („Audra“, Kaunas) **Algirdas Dovydenas** (Jachtos „Dailė“ klubo pirmininkas)

Tik kelios savaitės iki žygio starto

Atsiveikindami su Ignu Miniotu New York'e, paklauseme, ar jau kelionei galutinai pasirošta ir kokios buvo didžiausios problemos. Pasitikėjimo pilnu balsu jis atskakė: — „Jei reiktų dalyvauti regatoje po Baltijos jūrą, galėtumėm išplaukti nors ir rytoj. Tačiau Atlanto nugalėjimui reikia rimtesnio pasirošimo. Didžiausia problema — radijo imtuvai ir siūstuvai jau gauti deka Chicago jūrų skautų, nes mūsų buvo per silpni. „Dailės“ ir „Audros“ jachtoms statome papildomus vandens bakus, o „Lietuva“ tikimės gauti laiku Gdanske užsakytas bures. Vienas iš sunkiausių darbų buvo sukomplektuoti geras įgulas, ypač, kai norinčių buvo per daug. Žiūrėjome į buriuotojų kvalifikaciją, patirtį ir derinome prie kitų narių. Kiekvieno atveju išplaukiame geg. 1 d. Tad iki pasimatymo!“

V. G.

Susipažinimas su Vilniaus „Žalgirio“ jaunių futbolo žaidėjais Jaunimo centre. Kalba ŠALFAS pirmininkas Valdas Adamkus. Dešinėje — Jonas Juška, „Lituanica“ futbolo klubo valdybos narys ir „Sporto apžvalgos“ korespondentas.

Futbolas Chicagoje

BANDOMOSIOS RUNGTYNĖS

Prieš keletą savaitių pasibaigė du mėnesius užtrukusios salės futbolo pirmenybės, kurių beveik nė vienas „Lituanicos“ rėmėjas, futbolo entuziastas, ar šiaip žiūrovas, nematė, nes jos vyko Villa Park priemiestyje, kur „Lituanicos“ publikos nė su žiburiu nerasi. Dabar pamirškime apie sales.

Šį sekmadienį, balandžio 9 dieną, „Lituanicos“ futbolo komanda žais pirmenybės pasirošimo rungtynes prieš lenkų „Royal Wawel“. Rungtynės bus Marquette Parko aikštėje, 2 val. po pietų.

Šių rungtynių metu bus bandoma pora naujų žaidėjų. Ši sezoną norintieji žaisti „Lituanicos“ vyrų ar veteranų komandoje, kviečiami atvykti į treniruotes, kurios vyksta Marquette Parke prie 69-tos ir California Ave. antradienio ir ketvirtadienio vakarais 5:30 val. ligi sutemtant.

Norint daugiau informacijų, skambinti komandos vadovui ar sekretoriui telef. 422-8376.

Pirmąsias pirmenybių rungtynes „Lituanica“ žais Marquette Parko aikštėje balandžio 16 dieną 3 val. po pietų prieš vokiečių komandą „Fortuna“.

J. J.

RUNGTYNIŲ FILMAS

Vilniaus „Žalgirio“ jaunių futbolo rinktinės rungtynių filmas, kai jie žaidė prieš „Lituanicos“ ir priemiesčių gimnazistų komandas, bus rodomas balandžio 11 d. 8 val. vak. „Lituanicos“ klubo patalpose, 2614 W. 69 St.

Susidomėję kviečiami. Filmas techniškai gerai padarytas.

Čikagietis Antanas Valavičius, daug pasidarbavęs sportininkų išvykos į Australiją organizavime.

39-TOS METINĖS ŠALFAS ŽAIDYNĖS

39-tosios Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto žaidynės vyks š.m. gegužės 6 ir 7 dienomis Toronto, Ont., Kanadoje. Žaidynes vykdys Toronto lietuvių sporto klubai per specialų organizacinį komitetą. Pasibaigus preliminarinei registracijai, bus nustatyta varžybų

ledo ritulys, kėglaivimas (bowling) ir raketbolas. Planuotos stalo tenise, šachmatų ir plaukimo rungtynes nebus vykdomos dėl susidomėjimo stokos.

Krepšinis vyks šiose klasėse: Vyrų A ir Vyrų B. Jaunių A (1970 m. gimimo ir jaunesni) ir Jaunių B (1972 m. gimimo ir jaun.). Jei tokių atsirastų, gali būti ir kvietinės vietinių jaunių D (1976 metų gimimo ir jaun.) rungtynės.

Tinklinis — tik Vyrų ir Moterų klasėse.

Krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio varžybų dalyvių registracija vykdoma iki balandžio 22 d. imtinai.

Kėglaivimo — bowling ir raketbolo registracija vykdoma iki balandžio 29 d. imtinai.

Smulkesnė informacija jau anksčiau buvo išsiuntinėta visiems sporto klubams. Kilus nesiškimams, kreiptis į bet kurį ŠALFAS S-gai priklausantį sporto klubą, arba į organizacinio komiteto vadovą Rimvydą Sondą, 158 Howard Park Ave., Toronto, Ont., M6R 1V6, Canada. Tel. (416)769-0671.

ŠALFAS CV

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$70.00 Foreign countries \$70.00 Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Draugystės paradoksas yra, kad ji yra ir stipriausias ir trapiusias dalykas pasaulyje. Nei laukiniai arkliai negali draugų išskirti, bet verkšlenantys žodžiai gali. Žmogus dėl draugo net savo gyvybę paaukos, bet ne savo ausų būgnelius.

Sidney J. Harris

Kad ir labai daug gerų darbų būtų padarę, atmint, kad dar daugiau jų liko nepadaryta.

Rytų išmintis

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaidai
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8289
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-6101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJ A. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYMpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak
išsiskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

KAPITALIZMAS?

Prieš porą metų viena grupė kunigų iš Lotynų Amerikos visą savaitę klausė seminaro apie ekonomiją viename JAV universitete ir dalyvavo jo diskusijose. Dekodami JAV ekonomistams, kurie šį seminarą surengė ir juos iškvietė, jie vis vien pareiškė tokia išvada: „Džiaugiamės, galėję dalyvauti šiame seminare. Labai daug išmokome. Mes labai aiškiai matome, kad kapitalizmas yra pati efektyviausia sistema turto gamybai ir net, kad jis plačiau ir lygiau tą turtą išdalina negu bet kuri ekonominė sistema Pietų Amerikoje. Bet vis vien mums atrodo, kad kapitalizmas yra nemoralinė sistema“. Tai keista, nelogiškai atrodanti išvada tiems, kurie ekonominę sistemą vertina pagal tai, kaip ji skatina turto gamybą ir lygiausią jo padalinimą visų gyventojų tarpe. Tačiau tiems, kurie ekonominę sistemą vertina ne pagal jos išdavas, o pagal jos filosofines prielaidas apie žmogų ir jo esmę, jų išvada yra visai suprantama — gi kapitalizmas paremtas nemoraliniu motyvu: savanaudiškumu („self-interest“).

JAV filosofas-ekonomistas Michael Novak *America* žurnale (1989.1.28) išspausdintoje savo kalboje Čilės ekonomistams norėjo moraliai išteisinti kapitalizmą. Jis pradeda savo argumentą, primindamas, kad pop. Jonas Paulius II savo kalboje Čilėje 1987 m. pats sakė, kad geriausias būdas padėti vargšams yra sudarant sistemą, kuri padės neturtingiesiems patiemis savo turtą kurti. Kad kiekvienam sveikam žmogui yra būtina turėti padorai atlyginamą darbą, kad galėtų aprūpinti save ir savuosius ir kad galėtų jaustis garbingu, visuomenėje ir vaidmenį turinčiu, suaugusiu žmogumi. Novak teigia, jog tik kapitalizmas tai gali pasiekti.

Tačiau Lotynų amerikiečiai, pastudijavę kapitalizmą, rado, kad kapitalizmas kaip sistema, skatina ne pagarbą žmogui, kaip tokiam, o tik kaip turto gamintojui ar kaupėjui; kad kapitalizmas ne tik skatina, bet ir priklauso nuo žmonių blogų savybių: savanaudiškumo, egoizmo ir gobšumo. Morali sistema turėtų skatinti pasiaukojimą, bendradarbiavimą ir rūpinimąsi bendra gerove. Tad jie priėjo išvadą, jog nežiūrint to, kad kapitalizmas yra naudingas žmogaus materialiniams poreikiams, jis neskatina žmogaus moralinių ir dvasinių polinkių į geri, o priešingai, pagrįstas cinizmu, žmogų žaloja. Pagal juos, anot Novak, priimtina sistema turi būti pagrįsta racionalumu, socialinėmis dorybėmis ir krikščionišku gyvenimu.

Bet, rašo Novak, viduramžių Šventoji Romos Imperija buvo toms vertybėms grįsta ir jei ji būtų sugebėjusi sustabdyti tirnijas, kankinimus bei išnaudojimus, per paskutinius du šimtmečius, bandomi ekonominiai-socialiniai eksperimentai įvairiose pasaulio kraštuose nebūtų buvę reikalingi. Jis pastebi, kad kapitalizmo eksperimentas prasidėjo pastebint tai, kad kiekvienas žmogus kartais nusideda. Tad, rašo Novak, politinė sistema, kuri tikrai nori įgyvendinti tikrą, efektyvią žmonių laisvę neturi būti kuriama angelams ar šventiesiems. Uždavinys anaipol yra sukurti sistema, kuri veiktų nusidėjėliams. Jo supratimu, kapitalizmas JAV-ese kaip tik tai pasiekia.

Novak sako, jog kai JAV kūrėjai tikino tuolaikinius kolonijų gyventojus remti jų kuriamą „novus ordo“ knygelėje *The*

Federalist, jie stengėsi sukurti laisvę — „liberty“. Tačiau, jų „liberty“ nebuvo tai, ką prancūzai suprato žodžiu „liberté“. „Liberty“ nereiškė nepažaboto malonumų ieškojimo, nei tik bendros gerovės palikimo žmonių laisvai valiai, nei visišką laisvės, nesaistomos racionalaus proto. Priešingai, jie kalbėjo kaip tik apie reguliuojamą laisvę („ordered liberty“), kurią pop. Jonas Paulius II konkrečiai priminė, sveikindamas jį sutikti i Miami atvykusį prez. Reaganą 1987 rudenį, pradedant jo kelionę po JAV-es. Tai laisvė paremta dorove, reguliuojama įstatymu.

Tam tikslui pasiekti, pripažįstant, kad nėra nusidėdanti, neklystančio žmogaus, buvo sukurti gerokai apribotų ir padalintų galių valdymo sistema, kad neliktų galimybės tironijai, moraliai meskinamam žmogui gavus valdyti kraštą. Kadangi „popierinės teisės“ Konstitucijoje dar nebūtinai garantuoja laisvės, buvo sudaryta vadinamoji „checks and balances“ sistema, pagal kurią ir valdžios galia sudalinta į tris sektorius taip, kad vieni interesai tramtų kitus, vieno sektoriaus galia yra tramdoma kito. Taip, kad J. Madisono žodžiais, „kiekvieno individo asmeniniai interesai saugoti bendrasias visų teises“.

Taigi šių autorių „savanaudiškumo“ sampratos tikslas buvo ne gobšumą ar egoizmą skatinti, o kaip tik prižiūrėti bendrą visų gerovę. Tad savų talentų, dorybių skatinimas nėra blogas savanaudiškumas. Kai savanaudiškumu suprantamas savęs ugdytas dorovėje, t.y. pasidarymu tikrai laisvu asmeniu, tai nėra egoizmas. Taigi, ne visas savanaudiškumas yra blogas. Priklauso nuo to, kaip plačiai žmogus supranta „save“.

Pirmieji kolonistai, anot Novak, patyrė, jog šioje „savanaudiškoje“ sistemoje, jie patyrė didesnę gerovę negu Europoje, kur jie dirbdavo ilgesnes valandas ir sunkiau dėl mažesnio arba nesantio užmo-kesčio. Jie patyrė, kad atvykę čia, šioje sistemoje dirbdami sau, už tą patį darbą susilaukė daug geresnio ne vien ekonominiu stoviu, bet ir galimybių dvasiniai ugdytis. Tad tokio „savanaudiškumo“ sužavėti, jie pasiryžė ginti šią sistemą. Šioje naujoje sistemoje atsirado sutapimas tarp savanaudiškumo ir bendros gerovės. Šioje sistemoje asmeninės gerovės siekimas, suprantant, kad mano galia ją pasiekti priklauso ir nuo kitų turėjimo tos pačios galios, skatina mane tramdyti savo impulsus, kurie kitų šias laisves pažeistų. Tad ji skatina ir dorovę — susivaldymą kitų labui.

Visa tai labai gražu. Tačiau, kas daryti, kai vis didėjantis skaičius gyventojų šioje sistemoje dėl visiško moralinio pakrikimo nebegina nei kitų nei savų teisių laisvai savo gerovės siekti, kai vis dažniau nutylimi sistemos pažeidimai? Kas daryti, kad vis didėjantis skaičius asmenų dėl protinės ar kitos katastrofinės ligos ir nesamos apdraudos tampa visai iš jos išjungti? Kas daryti, kai patys teisininkai, atrodo, užmiršo tą dorovę, kuri įkvėpė šios sistemos kūrėjus? Atrodo, jog iš tikrųjų ir ši sistema nebuvo sukurta tikriems nusidėjėliams, kurie dėl galimo nemalonumo ar nemalonumo dažniau nutyli, negina savo ir savo bendrų teisių. Todėl ir ji, kaip ir kitos, vis tiek priklauso nuo savo piliiečių individualaus ir kolektyvinio dorovingumo.

a.j.z.

KALIFORNIJA IR JOS ŽEMĖS DREBĖJIMAI

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Pietinė ir šiaurinė Kalifornija yra apsupta kalnų ir prie jų esančių žemės plutos plokščių susivėrimo „siūlių“, vadinamų „faults“.

Kai šios plokštės laikas nuo laiko pajuda prie siūlių, būna silpnės ar stipresnės formos žemės drebėjimas. Šioje valstijoje metų bėgyje žemės drebėjimo instrumentai užregistruoja 5000 žemės pajudėjimų. Jų tarpe 1200 pietinėje Kalifornijoje. Tačiau daugiausia tie drebėjimai yra tokie silpni, kad žmonės jų visiškai nejaučia.

Pirmasis žemės drebėjimas, kuris buvo užregistruotas, įvyko 1769 metais tuolaikinėje Meksikos teritorijoje, Gaspar De Recon Portola. Siuolaikinėje Santa Ana vietovėje Orange County, Los Angeles priemiestyje. Šis drebėjimas buvo gana stiprus. Pagal išlikusius duomenis maždaug apie 8 matavimų pagal Richterio matuoklę.

18-to šimtmečio istorijos bėgyje yra užregistruota 21 drebėjimas su įvairaus stiprumo išsiveržimais. Spėjama, kad šiame laikotarpyje buvo nemažiau kaip 3 drebėjimai su 8 matavimų stiprumu.

Turint minty to meto gyventojų retą skaičių ir mažai apgyventas teritorijas, žmonių aukų ir materialinius nuostolius nebuvo dideli. Tačiau padėtis pasikeitė su 19-tojo šimtmečio pradžia.

1906 m. balandžio 18 dieną įvykęs San Francisco žemės drebėjimas, su 8,3 matavimo stiprumu, pareikalavo 700 žmonių gyvybių. Drebėjimo eigoje įvykė gaisrai nušlavę nuo žemės paviršiaus visą miestą. Nuostolių padaryta per 24 milijonai dolerių (1906 m. dolerių verte). Dėl šio drebėjimo žemė horizontaliai nuslinko žemyn 21 pėda.

Kitas didesnio masto žemės

drebėjimas įvyko Santa Barbaros mieste 1925 m. birželio 29 dieną su 6,3 matavimo stiprumu, dėl kurio žuvo 13 žmonių. Daug sugriuvusių ir sužalotų pastatų, nes tuometiniai namai daugiausia buvo statyti iš plytų.

1933 m. kovo 10 dieną įvykusį žemės drebėjimą Long Beach mieste dar daug gyventojų prisimena ir šiandien yra gyvu liudininkų. Šio drebėjimo metu žuvo 115 žmonių, su tuolaikiniais 40 milijonų dolerių nuostoliais.

Pažymėtina, kad šis drebėjimas buvo 6,3 matavimų, tačiau energijos išsiveržimo centras buvo tik keletos mylių atstumo nuo miesto centro, kas ir sudarė didelius nuostolius.

1940-1950 metų bėgyje vykusių žemės drebėjimų daugiausiai buvo kalnuose, dykumose ir mažai apgyventose vietovėse. Tie buvo įvairaus stiprumo, tačiau didelių medžiaginių nuostolių ir žmonių aukų buvo nedaug. Šio dešimtmečio bėgyje tokių stipresnių drebėjimų buvo apie dešimt.

Paminėtinas didesnis drebėjimas įvykęs 1952 m. liepos 21 dieną Bakersfield mieste. Dėl šio drebėjimo žuvo 14 žmonių ir sunaikinto turto vertė siekė 60 milijonų dolerių.

1960-1980 metų laikotarpyje įvyko apie dvidešimt žemės pajudėjimų, iš kurių keletas buvo stipresnio pobūdžio.

Šiame laikotarpyje ir man asmeniškai teko bent porą tokių stipresnių drebėjimų pergyventi. Savotiškas jausmas ir sunku aprašyti ir nupasakoti tiems, kurie nėra pergyvenę žemės drebėjimų.

Tačiau visa laimė, kad ši scena yra tik trumpą laiką ir skaičiuojama sekundėmis. Po to vykstantieji vadinamieji „after-

shocks“ yra jau daug silpnėsio pobūdžio.

1971 m. Vasario 9 dieną Los Angeles priemiestyje San Fernando — Sylmar vietovėje įvykęs drebėjimas su 6,6 matavimų stiprumu pareikalavo 64 gyvybių su 5 šimtais milijonų dolerių nuostolių.

Didžiausias aukų skaičius buvo kada drebėjimas sugriovė iš plytų statytą veteranų ligoninę, kurioje ir buvo daugiausia aukų. Gretimi pastatai statyti vėlesniu laiku su naujais metodais ir apskaičiavimais išsilaikė visai neblogai ir turėjo tik minimalinius nuostolius.

Šio meto statomi plieno ir betono daugiaaukščiai pastatai jau turi galimybę išlaikyti iki 8 matavimų drebėjimo stiprumą su ribotais nuostoliais.

Paskutiniai Amerikos geologų turimi duomenys ir apskaičiavimai su kompiuterių pagalba greitu laiku įgalins drebėjimus numatyti ir jiems pasiruošti net keletai valandų prieš jų pradžia.

Tačiau yra reali galimybė, kad mažas žemės judėjimas, prasidėjęs Coachella Valley arba San Bernardino kalnuose, gali susijungti su netoliese esančia didžiąja San Andreas „siūle“ ir iššaukti iki 8 matavimų stiprumo drebėjimą su katastrofiškais padariniais.

Amerikos geologų studijoje, kurią man teko skaityti, sakoma, kad šis vadinamas didysis „purtymas“ įvyks su 60% galimybe apie 2018 metus.

Taigi, likusieji 40% duomenų leidžia mūsų generacijai Los Angeles nesirūpinti iki šios katastrofos ir tikėtis, kad jis teoretinškai neįvyks bent per ateinančius 29 metus.

Taigi ir čia gyvenantieji lietuviai daugelį metų jau praputo prieš šiu „purtymą“ ir atrodo, kad, nežiūrint visų teoretinių branešimų, dar niekas nesirengia apeisti Kalifornijos ir keltis į kitas, klimato atžvilgyje nepalankesnes valstijas.

Nedaug kas galvoja ir apie Floridą, kurios drėgmė ir karštos vasaros nevilioja ten gyventi apskritus metus. O ir Floridą laikas nuo laiko nusiaukia vyriškais ar moteriškais vardais pavadinti uraganai.

Taigi posakis, kad gera ten, kur mūsų nėra, todėl ir Los Angeles priėmė esamą padėtį kaip realybę ir nutarė toliau be rūpesčių džiaugtis sauleto Kalifornijos dangumi ir maudytis mėlyno Pacifiko bangose.

Balys Gajauskas su JAV LB krašto valdybos pirmininku dr. Antanu Razma

UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

RIMVYDAS SIDRYS

2

Vakare jau važiuavau per Lenkijos teritoriją. Ak, tai nebuvo vakaras, o gūdi naktis. Nebuvo nei mėnulio, nei žvaigždžių. Abipus kelio miškas gilo tamsa, ja skrodė tik atvažiuojančių sunkvežimių šviesos. Atrodo Lenkijoje nėra visuotinio papročio šviesas nužeminti, jos žvarbino akis ir sunkino vairavimą. Su erzeliu svarsčiau, kas sugriovė mano planus. Išvažiuodamas iš Berlyno buvau tikras, kad lengvai pasieksiu Stetiną dar su šviesa. Mano klaida buvo, kad aš apskaičiavau atstumą pagal žemėlapi, bet nepagalvojau apie sienas. Prie Berlyno miesto ribos įvažiujant į Rytų Vokietiją vėl automobilijai eilė, vėl patikrinimas, vėl turi gintis, kad jokių ginklų neveži. Sienos sargybinis apie ginklų klausinėjo su tokia išraiška, kuri lyg sakė: — nelaikyk manęs vėliau, aš žinau, kad klausimai durni, bet aš turiu daryti kas įsakta.

Dabartinė Lenkija prasideda prie Frankfurt am Oder. Sieną privažiavau dar su šviesa, bet, kai ten sustojau, tai ir sustojau. Eilė buvo nelabai ilga, gal kokia dešimt automobilių, bet ji beveik visai nejudėjo. Rusiški sunkvežimiai turėjo savo atskirą pervažą, atrodo, kad jų niekas netikrino, nes jie tik stabtelėdavo keliom minutėm popierius numesti, o mūsų eilė stovėjo ir stovėjo. Muitininkai dirbo labai pamažu, nors tiesa, kai kurie lenkiški automobiliai buvo prisikrovę vakariečių prekių iki mašinos lubų. Kai pagaliau mano eilė

priėjo, turėjau visus lagaminus sudėti ant ilgų stalių, muitininkas iškraustė visus daiktus. Užkliuvo lietuviški laikraščiai, kuriuos vežiau Suvalkų trikampio gyventojams. Muitininkas susėmė juos į glėbį ir nunešė į buidėle. Nustebęs mačiau per langą kaip muitininkai ne tik žiūrėjo bet, atrodo, skaitė Laiškus Lietuviams, Kari, Draugo kultūrinį priedą. Maždaug po pusvalandžio man tuos laikraščius grąžino — gali vežtis.

Pagaliau daiktų tikrinimas buvo baigtas, ar galiu važiuoti toliau? Pavažiavau galėjau tik tris metrus iki kito langelio, kur registravo pinigų. Už langelio akiniuota ponis įsigilinusį vartė ir rašinėjo popieriuokas, į mane ji nekreipė nei mažiausio dėmesio, nors aš pabrėžtinai laikiau atkištą pasą. Pakilo žvarbus vejas, šaltis emė sunktis per batus ir palta artyn prie kūno. Už mane stovėję lenkai irgi nekantravo,ėjo aiškintis. Ponia autoritetingu tonu jiems išdrozdavo pamokslėli, į mane ji nekreipė nei mažiausio dėmesio. Pagaliau ji, susiėmus savo popieriuokas, kažkur išėjo, mes, biurokratų aukos, likom laukti prie tuščio langelio.

Šalant laikas labai lėtai eina, rodėsi, jog ten trepsėjau kelias valandas, nors iš tikro pagal laikrodį prie tos nelaimingos buidės prastovėjau tik 35 minutes. Man besiverstant ar laiko sulėtėjimą šaltyje galima būtų išaiškinti Einsteino reliatyvumo teorija, pagaliau ji būdėle atėjo jaunas vyrukas. Viltingai prikišau jam prie stiklo savo pasą ir užpildytas anketas, tačiau jis nudavė jų nematęs. Jis tik pasitraukė į užpakalinį kambarį ir prie durų ilgai šnekučiavosi su kitais pareigūnais, iš kamurs atsinešęs arbatos puodėlį pasistiprinimui. Mums per stiklą gaudant kiekvieną jo judesį, jis prieš veidrodį ilgai šukavosi savo plaukus, išsikrapš-

GRAŽUS PAVYZDYS

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Patyrusi iš spaudos puslapių apie Tautinės sąjungos rengiamą liuanistinių mokyklų mokytojų pagerbimą, su pasigėrėjimu ir nuostaba noriu padėkoti tos šventės iniciatoriams. Tiek daug dešimtmečių praėjo nuo to laiko, kai įsisteigė liuanistinių mokyklų plačiai išsišakojęs tinklas, susipietė mokytojus, subūrė mokinius. Šiandien didelė dalis mūsų jaunosios kartos veikėjų ir taip pat mokytojų yra kaip tik tų mokyklų auklėtiniai. Jose išaugo naujoji jaunimo organizacijų vadovų karta, išliko kalba ir geras žiupsnis žinių apie Lietuvą, jos istoriją, literatūrą, meną, tautosaką ir kitas kultūrinės vertybes. Šalia to liuanistines mokyklas lanke mokiniai turėjo progą dažnai pasirodyti scenoje, ko jiems nedavė vietinės mokyklos. Iš patyrimo žinau, dėsciusi liuanistinių literatūrą aukštesnėse klasėse kelis dešimtmečius, kad vietinėse mokyklose mūsų liuanistiniai pasizymėjo drąsa ir stoka viešoms baimėms, pirmuodami savo bendraklasių tarpe.

Kai mano dukra, patekus į „Junior High“ buvo pakviesta per kūno kultūros pamokas pasimokyti greito tempo šokių, rengiant mokinių pasirodymą tėvams, mokytoja buvo nustebusi, kad tik ji viena neuždusdavo ir nereikalavdavo po keletos minučių daryti pertraukos. Paklausta, kodėl ji tokia pavtvari, mano dukra atsakė: „Aš esu pratusi prie tokių repetičių, nes jau ketverius metus šoku liuanistinių tautinių šokių grupėje“.

Mokytojai paaukoja savo šeštadienius liuanistinėje mokykla, kas tarnybas turintiems asmenims, o jų yra dauguma, sudaro šešių įtemptų darbo dienų savaitę. Apie atlyginimą nekalbama, bet kiekvieno širdy yra nepaprastas džiaugsmas, konkrečiai matant savo darbo rezultatus — liuanistiniai kalbant, skaitantį ir rašantį jaunimą. Be to, tai ne eilinė mokykla, kurios lankymą saugo įstatymai, o tėvų Lietuvai meilės įsipareigojimas ir kartais jaunimui prievartos narvelis. Vieni ton pačion klasėn ateina atlikti pamokas, mandagūs, tvarkingi. Kiti, kurių tėvai nekreipia dėmesio į mokytojų reikalavimus, dažnai ardo klasėse tvarką, trukdo pamokas, neatlieka namų darbų, bet, metų galui artėjant, kyba skundai ir kaltinimai mokytojams, parašiusiems nepatenkinamus pažymius ar

neperkelusiems į aukštesni skyrių. Tai sunkios problemos, kuriomis viešumoje niekas nesidomi ir jų nediskutuoja, visą našta ir atsakomybę paliekant idealistams mokytojams. Taip pat iš jų yra reikalaujama, kad per vieną dieną savaitėje būtų pasiekti nepaprastai dideli rezultatai, netalkininkaujant namuose ir nesirūpinant vaikų pamokomis bei kitais uždaviniais. Prisimenu incidentą, kai pagal mano ilgąmetę tvarką vyresniųjų klasių mokiniai turėjo šalia einamo kurso perskaityti dvi šiu dienų liuanistinių rašytųjų knygas, vienas mokyns atsakė neturįs mano siūlomos knygos. Aš jam patariau, kad jis paprašytų savo tėvų jam tą knygą nupirkti. „Mano tėvai liuanistinių knygų neperka. Kas iš to, jei nupirks, ją reikės išmesti“.

Chicago ALT sąjungos skyrius davė nepaprastai gražų pavyzdį kitiems liuanistiniams, kuriuose yra liuanistinės mokyklos. Nesvarbu, kokio pobūdžio tas pagerbimas bebūtų, bet svarbu tai, kad būtų pripažįstamas mokytojų įnašas į mūsų tautinės gyvybės išlaikymą išeiivijoje. Be to, kai dauguma mūsų visuomenės narių yra susirūpinę savo tiesioginės tarnybos ar profesijos reikalais, liuanistinės mokyklos mokytojai, vietoj poilsio, šeštadieniais atiduoda savo duoklę liuanistiniams konkrečių darbų, reikalaujančių laiko, daug kantrybės, aukos, itampos ir tikros meilės liuanistiniams jaunimui.

Garbė tiems, kurie pripažįsta reikalą pagerbti mokytojus. O mokytojams gražiausi linkėjimai tėti savo darbą toliau su tokia pat ištyrme ir pasiaukojimu, kaip ir iki šiol. Ant jų pečių guli jaunųjų kartų liuanistinių šaknų gyvybė. Būtų patartina, kad mūsų didžiosios organizacijos įvestų viešą „mokytojo dieną“. Tai būtų proga tėvams ir mokiniams asmeniškai mokytojus pagerbti, su jais susipažinti, sekant Amerikos mokyklų „open house“ pavyzdžiu. Jei gerbiame ir dabar caro laikų vargo mokyklos istorinį įnašą, tai laikas gerbti ir dabartines liuanistines mokyklas, nors jos nėra „vargu mokyklos“ tikra to žodžio prasme, nes jų niekas nevaržo, niekas nedraudžia, o darbo sąlygos ir patalpos yra patogios. Tik bausi, kad tiek tėvų, tiek vaikų, tiek pačios visuomenės abejingumas jų dvasiniai nepaverstų į tikras vargu mokyklas.

(Bus daugiau)

MUŠĖME IR MUŠIME LIETUVIUS

BRONIUS VAŠKAITIS

Lietuvoje gūstelėjus laisvės vėjeliams, kaip ir demokratinuose kraštuose, susidarę galimybės spaudoje reikšti įvairias nuomones. Tarp kitko, iš jų išryškėja ir lietuvių patriotų didelis ryžtas bet kokia kaina kovą vesti iki galutinio laimėjimo, tai yra kraštui nepriklausomybės atgavimo ir prieš užmačius jį ir toliau laikyti pavergtą. Šiuo metu apsiribosime dviem būdingais kontraversiniais straipsniais — P. Višnievskio ir Šiaurės Amerikos lietuviams jau gerai žinomo Kazio Sajos, Lietuvos persitvarkymo tarybos nario. Abu straipsnius Saja plačiai komentavo sausio 22 d. Philadelphiajį įvykusiame susirinkime.

Praėjusių metų lapkričio 18 d. „Tarybinės Klaipėdos“ laikraštyje išspausdintame Višnievskio laiške daug tulžies ir grasinimų išliejama lietuviams.

Neaiškios kilmės rašytojas rašo: „Pastaruoju metu „Tarybinės Klaipėdos“ laikraštyje emė rodytis labai daug straipsnių apie tai, kad lietuvių tautai, jeigu ją taip galima pavadinti, neduodama gyventi taip, kaip ji nori. Atima iš jų „vargšų“ tautos kalbą. Labai daug vietos skiriama stalinizmui, asmeniškai J. Stalinui, kur po kiekvieno žodžio kiša savo nacionalistinius prasimanymus apie tai, kad dėl visko kaltinami rusai. Taigi jūs, lietuvių nacionalistai, turite žinoti, kad Stalinas ne rusas, o gruzinas. Tad ir rašykite apie gruzinus. Ko jūs kaip siurbėles prikibote prie rusų tautos, kuri davė jums keialapį į gyvenimą“.

Laiško rašytojas labai piktnasi, kad lietuvių yra užėmę visas „šiltas vietas“, kuriose būdami iš žmonių gali „plėšti pinigų“, „statyti dvarus“, „brangių namus“. Anot laiško autoriaus, to negali padaryti sąžiningi, darbštūs žmonės.

Toliau Višnievskis metasi į grasinimus: „Dar vaizdžiau rašote apie tai, kaip jus mušė XVII-XVIII amžiais, pasigailėjimo norite. Mušėme ir mušime, jeigu nesustabdysite beprotybės, kurią pradėjote“.

Laiške pabrėžiama, kad lietuvių nuo rusų skyrė tik tai, kad mūsiškių tarpe bet kokių išbandymų metu yra daug niekšų, išdavikų, atseit, pas juos visi yra idealistai. Anot Višnievskio, lietuviui nesvarbu, kam jis tar nauja. Jo svarbiausias tikslas yra gobsumas.

Toliau jis rašo: „Ką gi, mojuokite buržuazinės Lietuvos vėliavomis, stokite prieš rusus, šaukite pagalbos ir tautos išgelbėjimo norite. Vėliav pamatysime, kas iš to išeis. Tikrai vieną žinokite, socialistinę santvarką jums niekaip ir niekada nuversti nepavyks“.

Laikraščio redakcija prideda, kad panašių nusiskundimų gauna daug. Prašo laiško paskelbimą nelaikyti provokacija ir klausia: kas gi turi rūpintis lietuvių tautiniais reikalais — ar tokie kaip Višnievskis?

Sajos straipsnis „Mintys iš po stalo“ praėjusio lapkričio 9 d. pasirodė „Komjaunimo tiesoje“. Jis yra stiprus atkirtis Višnievskiu ir į jį panašiams.

„Giliai į žemę įleistą Lietuvos slenkstį ilgai žargstė įvairūs neprašyti svečiai, šautuvų buožėmis belsdami į duris, o paskui įtikindami, kad jie atėjo mūsų išlaisvinti. (...) Kad vakykščiau laisvi piliečiai mažiau galvotų, kad nepradėtų rankioti sudužusios Tiesos ir Teisingumo šukių, jiems būdavo siūloma pragerti savo protą“.

prievarta, baimė ir Judo sidabriniai yra tironų priemonės, kuriomis vargais paverčia savųjų ir svetimųjų liaudį. Didžiarusis lietuviui, latviui, estui tikrai tenka į tą patį lagerį. Kol kas Sov. Sąjungoj nėra lygiateisių tautų federacijos. Už ką gi pas rusus veik keiksmazodžiu tapo žodis „nacionalistas“? Pasak Sajos, už tai, kad lietuvis, kiek ikvėpęs laisvo oro, rusams išdrįsta priminti carinę priespaudą, sukilimus, Muravjovo Koriko siautėjimus, Kražių skerdynes, knygnešius, varomus į Sibiro katorgą. Už tuos prisiminimus ir atodūsius“, sako Saja, „ne vienas iki šiol mums sviedžia grėsmingą epitetą — nacionalistas. Sakykite, ką norite, — mes dar mokame atskirti tautų draugystę nuo grubaus diktato“.

To irodymui, straipsnio autorius primena carų į lietuvių, išvarytų Sibiran, ūkius atvežtus rusus. Jiems lietuvių nereikė jokios pagiežos, neruošė pogromų, nepriekaištavo už jų tautos mums padarytas skriaudas. Atvežtieji turėjo pilną savo kalbos ir tikėjimo laisvę. Tolerantingieji lietuvių nėra linke žmonių teisti pagal jų tautinius bei religinius įsitikinimus.

Straipsnio rašytojas, prisiminęs kryžiuočių mums padarytas skriaudas, tragišką prūsų likimą, prideda, kad nei kryžiuočiai, nei Prūsijos užkariautojai nesirūpino, jog pabaltiečių gyventose vietose neliktų nė vieno baltiško vietovardžio.

Saja labai vaizdžiai rašo apie turėto suvereniteto atkūrimą, žmoguje tebetūnančio vergiškumo nusikratymą. Visa tai jis išsako alegoriniu būdu, sukurdamas karvės „teoriją“.

„Žmogus savo žalmargės neperkels, kol ji nebus nugrauzusi žolės, kiek leidžia grandinė, ištemptas kaklas ir dar netrumpas karvės liežuvis“.

Pasak Sajos, Lietuvoje dabar po kojomis turime daug vėlios žolės ir yra puiki proga gerai pasiganyti. Išnaudokime tą galimybę, nes demokratijos prailginta grandinė jau norima sutrumpinti“.

Idomi Sajos išlaisvintos Lietuvos vizija.

„Kaltė už nualintą Lietuvos gamtą, pūsgirtę ekonomiką, pasilijusią žmonių morale iki šiol būdavo galima suversti aukšties viršininkams. Suverenumą atgavusioje respublikoje reikėtų tą visą bjaurumą iškuopti. Lietuva užsidėtų sau kryžių, kuris visų mūsų rūpesčių turėtų sužaliuoti ir teikti užuovėją atgimusios Lietuvos piliečiams“.

Kol tas kryžius pradės žaliuoti ir teikti pavėsi, atrodo, dar teks pakelti nemažai tokių Višnievskių grasinimų, užgauliojimų, o gal ir aukų. Tokiam galvojimui pagrindą duoda paskutiniųjų metų Lietuvos komunistų vado A. Brazausko ir aukščiausios tarybos narių

Lietuvių Operos pastatymo „William Tell“ 1986 m. spektaklio vyrų choras, kur William Tell rolę atliko Edward Zielinski. Jis „Trubadūro“ operoj atliko „Count De Luna“ vaidmenį.

MŪSŲ KOLONIJOS Dayton, Ohio

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 71 sukaktis buvo reikšmingai atšvęsta. Gamta buvo labai palanki mūsų minėjimui, todėl ir svečių iš toliau dalyvavo gausiai. Ir kita aplinkybė skatino dalyvauti, nes kalbėtojas prof. Vytautas Bieliauskas, neseniai išrinktas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, dalyvavęs didžiuliuame Vilniaus susirinkime. Dalyviai tikėjosi išgirsti vėliausias žinias iš Lietuvos ir neapsivylė.

Sventė pradėta lietuviškoms Šv. Mišiomis, aukotomis už Pabaltijį, ir kad Sąjūdis tapų visų šių kraštų tikra realybe. Po pamaldų persikelta svietainėn, kur dalyviai buvo sočiai pamaitinti. Pagarbą mūsų šeiminkams ir maistą atgabenusiems iš namų.

Programa prasidėjo gana punktualiai — 12 val. Sugiejojus abu himnus, sukabėjus invokaciją ir išklusius sveikimų iš prez. G. Bush ir latvių bendruomenės pirmininko Daytono, buvo pakviestas Vytautas Bieliauskas tarti žodį. Kalbėjo abiem kalbom apie vėliausius įvykius Lietuvoje ir ko galima tikėtis ateityje Pabaltijo kraštams. Jo svarūs žodžiai buvo išklausti su dideliu susidomėjimu. Dalyviai labai dėkingi sveičiui kalbėtojui ir mūsų artimam kaimynui už sudarytą galimybę išgirsti paskutiniausias žinias iš Lietuvos jam pačiam ten asmeniškai dalyvaujant. Vytautas galėjo labai lengvai atsakyti, nes prieš kiek laiką buvo mašinos užgautas ir dar vis naudojosi pagalbinėmis vaikščiojimo priemonėmis.

Po to pirmą kartą Daytono buvo rodomos dvi vaizdajuostės nufilmuotos Lietuvoje: Kryžių kalnas ir Tautos atgimimas. Labai jaudinančios vaizdajuostės. Dalyviai jas sekė su ašaromis akys. Koks įspūdingas momentas, kai šimtą tūkstantinė minia po daugelio, daugelio be laisvės metų pirmą kartą pasipuošę trispalvėmis, giedojo Lietuvos himną, Lietuva brangi... Visi pajutome artimesnį ir stipresnį

pasakytos grasinančios kalbos. Dieve padėk, kad mūsų tautos bandymo periodas būtų trumpesnis.

ryšį su lietuviams anapus ir čia! Pabaigoje kalbėtojui buvo įteikta kėtik išleista didžiulė „Lietuviškos juostos“ knyga ir abu Vytautas ir dr. Danutė Bieliauskienė buvo papuošti gelėmis.

Minėjamą pravedė Aldona Ryan, Stefanija Raštikienė ir Alinor Sluzas.

Lietuvos laisvinimo reikalams buvo surinkta 830 doleriai. Aukos pasiūstos Pasaulio ir Amerikos lietuvių Bendruomenėms ir Altai.

„75“ — deimantinis Šv. Kryžiaus parapijos jubiliejus bus paminėtas birželio 11 dieną. Jau sutiko dalyvauti vietos vyskupas James Garland, vyskupas Paulius Baltakis, bažnyčioje giedos ir pietų metu programą atliks Clevelando oktetas...

ISKELIAVO

Verbų sekmadienį po trumpos ir retos ligos mirė Eileen Anthony (44), lietuviškos kilmės. Buvo labai gerai išsimokslinusi, turėjo net magistro laipsnį, keletą metų dėstė kolegijose, vėliau iki mirties dirbo kaip analistė NCR. Gyvenime buvo kukli, maloni ir visada su šypsniu. Jos laidotuvisė dalyvavo jos pusbrolio operos solistas Arnoldas Voketaitis, 'edojo pamaldų metu. Liko giliame nuliūdime tėveliai, sesuo ir brolis su šeimomis. Po pamaldų Šv. Kryžiaus bažnyčioje jos palaikai buvo nuskradinti į Torrington, Ct.

Daytoniškiis

Laiškas

DĖL LAIVO „ERNIE PYLE“

Įdomiai Alfonsas Nakas aprašo savo ir kelių kitų lietuvių kelionę į JAV (Keturi dešimtmečiai Amerikoje — Draugas, III.24). Iš Hamburgo išplaukė 1949.III.10 ir New York'e išlipo 1949.III.21. Rašo, kad laive visus „traktavo kaip žmones. Ne, kaip ponus, tartum užsimokėjusius už brangias šipkartes“. A. N. užsimena, kad „jau Amerikoje kojas sušilęs, sekiau transportą į JAV per visus 1949-50 metus. Vežė vis laivais, pavadintais generolų

vardais, bet su „Ernie Pyle“ nei reizo prieš mane nei po nepastebėjau (mano pabrūkta — T.B.). Taigi vienintelis reizas?“. Taigi, kad ne vienintelis. Aš pats į JAV atvykau tokiu laivu. Su dukra iš Bremenhaveno išplaukėm 1948.XI.6 ir New York'o uostą pasiekėm 1948.XI.17 vakare. Iš laivo išlipo ir pase atvykymą nurodė (admitted) 1948.XI.18.

Galiu patvirtinti, kad šiame laive keleiviai (be manęs su dukra buvo ir keli kiti lietuviai) tikrai buvo taip gražiai traktuojami, kaip A. N. aprašo.

Tik mano kelionė nuo Alfonso Nako tuo skyrysi, kad ji man brangiai kainavo: laivokartė, anot A. N. šipkartė (ocean fare, man kainavo 160 dol., dukteriai — 180 dol., mokesčiai (head tax) po 8 dol. ir vizos (nonquata immigration visa) po 12 dol. Žmona su kita dukterim jau anksčiau buvo į JAV išvykusios. Tai kai New York'e iš laivo išlipo, jau turėjau gražią sumelę skolos...

Tešiant kelionių prisiminimus, pažymėtina, kad, kai mūsų laivas „Ernie Pyle“ iplaukė į New York'o uostą, ten tuo metu vyko krovikų (longshoremens) streikas. Europos keleiviai turėjo savo iš Europos atsiųztą „turta“ iš laivo į krantą išsinešti. Naujai atvykusieji tuoj pamatė unijų galias... Man nešant iš laivo savo „mantą“ pripuolęs AP korespondentas mane nufotografavo, ir atvykęs į Chicago radau tą nuotrauką Chicago daily „Sun-Times“ 1948.XI.20 (šeštadienio) laidoje, 4 psl. Tą laikraštį dar tebeturiu, ir po nuotrauka ten yra toks užrašas: „Teodoras Blinstrubas, of Lithuania, arrives in New York with displaced persons aboard liner Ernie Pyle. Ship landed in New York despite waterfront tieup caused by longshoremens strike. Blinstrubas will make his home in Chicago. (AP Photo)“.

Taigi Alfonsas Nakas savo puikiu straipsniu davė man progos prisiminti ir savo kelionę tuo ištaigingu ir gražiu laivu „Ernie Pyle“. Ačiū jam už tai. Teodoras Blinstrubas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMŲ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus.

J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris

Nuosavybių pardavimas. Income Tax.

5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Century 21 KMICIEK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danute Ščerbaite Mayer dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

Parduodamas pastatas. Pajamos — 3 nuomos. Nereikia remontų. Viduje gražiai išdekoruotas. Kaina apie \$80,000. Skambinti 523-4188. Kalbėti angliškai.

For Sale by Owner

4 bdrm., 2 1/2 bath; remodeled bath & kitchen; finished basement; garage, side drive. Could be related living. Many extras; central aircond.; very clean; vic. 73 & St. Louis. \$86,900. Call 925-8933.

COMMUNITY REALTY
581-9500

We pay cash for real estates—any size, any condition. Ask for Robert

Homer Township. 3 mieg. „ranch“ stiliaus namas su rūsiu; 2.20 akrų sklypas. Galima laikyti arklius. Reikia šiek tiek patarkyti. Tik \$129,900.

Namas apžiūrėjimui! Šešt. ir sekm., balandžio 8 ir 9 d., 1-4 v. p.p. Pradėkite naują gyvenimą liuksusiniame Warner Ave. „townhome“, Lemonte. 2 mieg., 3 prausyklos, didelė virtuvė, valg. kamb., salonas su balkonu, šeimos kamb. su židiniu; 2 auto garažas. Arti apsipirkimo centrų. Skambinkite ir sužinosite daugiau detalių.

OLSLICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

DAŽYTOJAI!

Lauko ir vidaus darbai
5 metų patirtis

Dirbame švariai, nebrangiai.
Skambinti po 6 v.v. 476-1974

—We Do—

DIGITAL CONVERSION

vaizdajuosčių iš IR į PAL, SECAM, NTSC.

Greitas patarnavimas, žemos kainos.

Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis

(312) 338-9033
International Export House.

15750 S. HARLEM ORLAND PARK, IL 60462 532-7799

2321 W. DEVON AVE. CHICAGO, IL 60659 312-338-9033

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanasuskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

Pradodant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniams lietuviui“ lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“

8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

Balio Gajausko su šeima sutikimas Dulles aerodrome Washington.

Nuotr. A. Pakštienės

MOSŲ KOLONIJOS

Ayer, Mass.

A. A. ALBINAS JODKA

Didįjį Penktadienį kovo 24 d. Šiame miestukelyje buvo palaidotas a. a. Albinas Jodka. (Žiūr. tos dienos „Drauga“). Velionis kilo iš Šv. Pranciškaus parapijos Lawrence, Mass., kur gimė ir augo. Vėliau persikėlė į Ayer ir ten išbuvo visą gyvenimą. Nors vedė airių kilmės Trudy Harnedy, niekada neužmiršo savo lietuviškos kilmės. Vyras ir žmona abudu įvertino vienas kito kilmę. Palinkę į estradinę muziką, ši pora ruošdavo populiariausio stiliaus programas kasmet savo Šv. Marijos parapijoje.

Kai kun. Vincas Valkavičius vikaravo šioj parapijoje, Jodkienė užsispyrė, kad jos vyras Albinas su kunigu būtinai padainuotų bent 2 ar 3 lietuviškas liaudies dainas. Per velionio laidotuves keli šeimos nariai apibūdino mirusio lietu-

viškumą, primindami, kad šeimoje nuolat atšvėsdavo Velykas su kiaušinių žaidimais. Tėvas Albinas Jodka vis laukdavo plotkelių per pašta nuo bičiulio kun. Valkavičiaus kai jis persikėlė į dabartinę parapiją (Šv. Jurgio, Norwood, Mass.). Taip pat dalino marškinius savo sūnums, kad pasidžiūotų lietuviškais užrašais. Prieš porą metų Albinas su žmona aplankė jo brolių marijonų kongregacijos namų kun. Mykolą Jodką.

Albino mirtis paliko Ayer'o miestuko gyventojus tikrai nuliūdusius, nes velionis su žmona buvo labai veiklus ne tik savo parapijoje, bet ir visuomenėje. Galbūt jo didžiausias palikimas kitiems buvo jo didvyriška kova su vėžiu, nes jis gyveno daug ilgiau negu daktarai numatė. Per laidotuves buvo sakoma, kad Albino žmonos meilė buvo tokia stipri, kad padėjo jam kentėti ir gyventi ilgiau, negu rodos būtų buvę galima.

— V. V.

Hot Springs, Ark.

A. A. ONA DAMBRAUSKIENĖ

Staiga ir netikėtai pasišaukė mirties angelas Ona Barauskaitė Dambrauskiene amžinybėn. Dar sekmadienį ji dalyvavo

A. a. Ona Dambrauskiene

lietuviškose pamaldose, tik pasiskundė, kad negerai jaučiasi ir išskubėjo namo, bet nei ji, nei niekas kitas neįsijautė, kad tai buvo Onutės gyvenimo paskutinią dieną. Ji mirė anksti rytą pirmadienį, kovo 13 dieną. Poeto A. Tyruolio žodžiais tariant, „Ateis diena, o gal tai bus naktis, gal vakaras, gal rytas, kai reikės išieiti į sritis dar niekad, niekad nematytas“. O. Dambrauskiene gimtine Raseinių apskrityje, Šiluvos valsčiuje. Mirė sulaukusi 82 metų amžiaus. Anksčiau gyveno Chicagos Bridgeporte, prieš 17 metų persikėlė su vyru Petru į Hot Springs, nutarę čia praleisti savo gyvenimo saulėlydį. Velionė mėgo darbuotis savo gėlių darželyje, dalyvaudavo visuose vietovės lietuvių renginiuose, minėjimuose bei gegužinėse, mielai rėmė lietuvišką veiklą.

Atsisveikinimas su mirusiaja ir rožinis buvo Caruth laidotuvių namuose. Religines apeigas atliko kun. J. Burkus. Lietuvių Bendruomenės vardu su velione atsisveikino LB pirm. S. Ingaunis; radijo „Leiskit į Tėvynę“ vardu — S. Smaizienė; Balf'o vardu — A. Sadauskas; Altos vardu — pirm. A. Bertulis; Moterų Seklyčios vardu — L. Gudeliene. Kovo 16 dieną Šv. Marijos bažnyčioje kun. J. Burkus aukėjo gedulingas šv. Mišias, jam patarnavo T. Jankus. Mišių skaitinius skaitė J. Stasiūnaitis. Gražiai giedojo moterų chorėlis giesmę Panis Angelicus atliko D. Vilimienė ir R. Sabaliūnienė. Po pamaldų velionės palaikai nulydėti ir palaidoti Crestview kapinėse, lietuvių sekcijoje. Karsto nešėjai buvo V. Bertulaitis, V. Bielinis, S. Ingaunis, J. Miežinskas, J. Samaitis ir P. Švilpa, kryžių nešė St. Dimgaila. Liūdintis našlys Petras Dambrauskas pakvietė visus laidotuvių dalyvius į Trumpet restoraną gedulo pietums.

Išsėkis ramybėje, mieloji Onute, tebūnie Tau lengva šios šalies žemė.

Sal. Šmaizienė

Laiškas

APIE PUNSKĄ

Viesėdamas Punske, iš labai artimo šiai šeimai žmogaus gavau žinias, kad Rimas Vaina yra Varšuvos Politechnikos docentas, sesuo Marytė — vicedirektorė ir brolis Viktoras, kuris savo automobiliu mane ir labai daug kur vežiojo, jį gavo iš Kanados lietuvių. Kadangi teta gyvena Kanadoje, tai tikrai buvo daug neapsirakta. Gaila, kad tuo metu buvo vasaros atostogos ir aš pats negalėjau Politechnikos institute ir gimnazijoje patikrinti, ar Rimas yra docentas ar tik darbuotojas, taip pat ar Marytė yra vicedirektorė gimnazijoje, amatų mokykloje ar pradžios mokykloje. Pas broli, gyvenantį Chicagoje, kurio aš visai nepažįstu, buvo taip pat per toli kreiptis. Kas liečia „žalą“ Punsko lietuviams dėl jų veiklos ir gyvenimo aprašymo, tai nemanau, kad ji buvo mano padaryta, nes iki šiol iš pačių punskiečių girdėjau tik pagyrimus, o ne bent kokią kritiką. Gal kartais jau ilgesnį laiką gyvenant Amerikoje ir pats Algirdas Jonas Vaina yra atrūkęs nuo dabartinio gyvenimo Punske.

Su geriausia linkėjimais Punsko lietuviams.

Antanas Laukaitis

SOVIETAJ KASA
AFRIKOS AUKSA

Šių metų pradžioje Sov. Sąjunga pasiuntė 64 geologus į vakarinės Afrikos valstybę Mali, padėti surasti naujų aukso kasyklų. Prie Kalana kasyklų jie pradėjo ir bendrą projektą. Iš Kalana apylinkių tikimasi iškasti 85,000 tonos nerafinuoto aukso. Šios srities auksas yra ypač švarus: vienoje tonoje nerafinuoto aukso yra net 45 gramai gryno aukso.

Skyręs gyvenimą smulkmenoms, tapsi smulkmena.

J. Gliauda

P A D Ė K A

A.†A.

BRONIUS KASAKAITIS

Mirė š. m. vasario mėn. 1 d. Čikagoje; palaidotas lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.

Noriu padėkoti visiems, suteikusiems velionui paskutinį patarnavimą ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Dėkoju kun. kan. Vaclovui Zakarauskui už maldas laidotuvių namuose, už atnašautas gedulingas Mišias ir už religines apeigas kapinėse. Dėkoju kun. Jonui Borevičiui už pasakytą pamokslą gedulingų Mišių metu. Dėkoju muzikams Matiukams už smuikavimą per minėtas Mišias.

Dėkoju už įvairių organizacijų vardu, tartus jautrius atsisveikinimo žodžius Audronei Gulbinienei, Ignei Andrašiūniui, Stasiui Briedžiui, Domui Adomaičiui ir Teodorui Blinstrubui. Dėkoju Vaclovui Mažeikai už atsisveikinimo iškilnių pravedimą.

Dėkoju LST Korp! Neo Lithuania nariams už garbės sargybą laidotuvių namuose ir už karsto nešimą.

Dėkoju visiems, kurie užrašė šv. Mišias, prisiuntė gėlių, pareiškė užuojautą ir velionio Broniaus intencija aukėjo Tautos Fondui ir kitur.

Dėkoju laidotuvių direktoriui D. Petkui už nuosirdų patarnavimą.

Dar kartą visiems širdingai dėkoju.

Žmona Birutė Kasakaitienė

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

COMPUCITY

PARDUODAME IBM KOMPIUTERIUS

PATARIAME, KOKIE MODELIAI
TURI DIDŽIAUSIĄ PAKLAUSĄ LIETUVOJE
IR, REIKALUI ESANT,
PADEDAME JUOS REALIZUOTI

JŪS GALITE PASIRINKTI ĮVAIRIUS IBM TIPO KOMPIUTERIUS, KURIŲ GREITIS IKI 20 MHZ., HARD DRIVE GALINGUMAS NUO 40 iki 380 MB., EGA MONITORIUS, IR PRINTERIUS, KURIŲ KAINOS DAUG ŽEMESNĖS, NEGU KITOSE KOMPIUTERIŲ PARDUOTUVĖSE.

SKAMBINKITE DABAR

IR TEIRAUKITĖS ARŪNO

DARBO TEL. (312) 346-2048

NAMŲ TEL. (312) 839-5829

PARDUODAME IBM KOMPIUTERIUS

APLINK MUS

x JAV Jaunimo sąjungos Chicagos skyriaus bendras susirinkimas bus sekmadienį, balandžio 9 d., 12 val. JAV Lietuvių Bendruomenės patalpose, 2711 W. 71 St. Susirinkime kalbės JAV LB krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma apie santykius tarp Jaunimo sąjungos ir Liet. Bendruomenės. Visas jaunimas prašomas būtinai dalyvauti susirinkime ir diskusijose.

x Lietuviškos Knygos klubas prašo atsakyti iki balandžio 25 d., kas siūlomų knygų nepažeidžia. Neatsakius iki tos dienos knygos bus visiems nariams siunčiamos neatsiklausus. Kartu prašo atsūsti ir mokėstį už knygas, nes tai palengvina administracijos darbą ir išlaidas vėliau siunčiant priminimus.

x Lietuvių Operos bilietus į Verdi „Trubadūro“ operos spektaklius, kaip ir praeityje, platins Vaznelių Gifts International parduotuvė. Ten galima užsisakyti ir vietas autobusui, kuris nuves į Morton mokyklą abiejų dienų spektakliams.

x Marijos aukšt. mokyklos moksleivės eis kartu su St. Rita moksleiviais balandžio 14 d., penktadienį, į Camiskey Park, kur bus White Sox žaidimų atidarymas. Moksleivės kelionę pradės 9:15 val. ryto ir eis į St. Rita mokyklą.

x „Draugo“ renginių kalendorių nebuvo paminėtas JAV LB krašto valdybos rengiamas Vilniaus folklorinio ansamblio koncertas balandžio 21 ir 23 dienomis. „Ratilio“ koncertai bus Chicagos Jaunimo centre. Ši žinia kalendoriui nebuvo atsūsta.

x Julius Balsys, Los Angeles, Cal., pratęsė prenumeratą, pridėjo 20 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdus ačiū.

x Viktoras Chinas, Naples, Fla., parėmė „Draugą“ 30 dol. auka ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. V. Chai- ną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką dėkojame.

x Jurgis Stanislaavičius, prieš karą buv. „Aušros“ gimnazijos mokinys, norėtų susirašinėti su Amerikos lietuviais. Rašyti: Lithuania, Vilnius 232055, Antakalnio 68-62. (sk)

x Vaistai ir medicininės priemonės į Lietuvą! Siunčiame ir video, stereo magnetofonus, siuvinė masinas ir pan. Prekes pristatome per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai, siunčiame kargo į Lietuvą. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Darbo valandos: 12-6 v. p.p. kasdien, šešt. 10 v.r. - 4 v. p.p., arba susitarus. Pirmad. uždaryta. Tel. 312-436-7772, namų 312-430-4145. (sk)

x ETCHED IN AMBER režisavo Rasa Allan Kazlas. Programą sudaro maždaug 40 lietuvių poetų poezija. Jų tarpe: J. Degutyte, V. Mykolaitis-Putinas, H. Nagys, S. Nėris ir daug daugiau. Programos recenzijos ypatingai geros New York'e ir Bostone. Bus du spektakliai Pasaulio lietuvių centre, bal. 8, 7:30 v.v. ir bal. 9, 2:30 v. p.p. Rezervacijoms skambinti 257-8787. Auka \$10.00. (sk)

x Ratilio, Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis, atvyksta į Chicago balandžio 21 d., penktadienį, 7 val. vak. ir tą dieną koncertuos Jaunimo centre. Po koncerto kavinėje susitiks su lietuviais. Antras koncertas bus balandžio 23 d., sekmadienį, o po koncerto visi galės susitikti mažoje salėje atsisveikinimo vakarienei. Bilietus jau galima gauti Vaznelių parduotuvėje.

x Arvydas Paltinas, buvęs Klaipėdos „Kopū balsai“ estradinio ansamblio vadovas, o dabar Vasario 16 gimnazijos dainavimo ir muzikos mokytojas, drauge su žmona sol. Nele koncertuoja Floridoje. Chicagoje koncertuos balandžio 16 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre.

x Visuotinis metinis susirinkimas kviečiamas balandžio 16 d., sekmadienį, 12 val. dienos Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Susirinkimą daro Lietuvių Moterų federacijos klubų Chicagos klubas. Susirinkime bus diskutuojami ateities darbų planai, bus taip pat įdomi programa.

x Rita Markelytė Dagienė dainuos Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje balandžio 16 d., sekmadienį, 3 val. po pietų. Rita Dagienė yra studijavusi muziką Illinois universitete ir kompoziciją Roosevelt universitete, kur įsigijo magistro laipsnį. Dainuos didžiųjų pasaulinių kompozitorių ir Gruodžio kūrinius.

Šakių apskrities klubo susirinkimas bus sekmadienį, balandžio 9 d., 1 val. po pietų Zigy Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Po susirinkimo bus vaišės.

x Adolfas Leksas, Western Springs, Ill., aplankė „Draugą“, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. A. Leksą skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Viktoras Memėnas iš Birmingham, Mich., su prenumeratoriaus prašymu mokesčiu atsūstė ir 20 dol. dienraščio stiprinimui. V. Memėną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Karekų šeima Lietuvoje ieško savo gimnazių, gyvenančių JAV. Žinoma, jog Veronika Kareckaitė, gimusi 1908-1910 m. Naujamiestyje, Panevėžio apskrityje, iš Lietuvos išvažiavo 1929. Ilgą laiką gyveno pavarde Veronika Priller, pagal adresą 35-12 99 St. Corona 68, N.Y. Žinančius ką nors apie Veroniką Kareckaitę-Priller ar jos gimnazių, prašome skambinti į Chicago telefonu (312) 430-7272. (sk)

x „Nuo Plungės iki Maroko“ — Kazio Pabedinsko knygos sutiktuvės JC kavinėje penktadienį, balandžio 7 d. 7:30 v.v. (sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169. (sk)

x Vykstantieji į Lietuvą šią vasarą galės patys pasirinkti dienų skaičių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ar Palangoje, t.y. visas 15 d. vienoje vietoje, ar po kelias dienas skirtingose vietose. Grupė išvyksta liepos 29 d. Lydi R. Pukštys. Kreiptis American Service Travel Bureau, tel. 312-238-9787. (sk)

Sol. Nelė Paltinienė, atlikdama estradinių dainų koncertą, dainuoja ne tik scenoje, bet ir vaikščiadama salėje. Nuotrauka iš 1987 m. Margučio surengto koncerto Jaunimo centre. Šiemet Paltinų koncertas Chicagoje Jaunimo centre rengiamas balandžio 16 d.

Nuotr. Jono Tamaliūčio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ILLINOIS VALSTIJOS ATSTOVĖ LIETUVIŠKAI PAPUOŠTA

Buvo paprašyta Birutės Vindašienės, Vidurio Vak. apygardos pirm., lituviškai-vėlykiškai papuošti Penny Pullen's raštinės langus. Ji yra State Representative, jos ofisas yra 22 Main, Park Ridge, IL.

Langus papuošė Asta Spurgytė, Daiva Petersonaitė ir Rasa Miliauskaitė. Vienas langas papuoštas vėlykinėmis dekoracijomis — margučiais, juostomis, gintaru, verbomis, kopytėle ir t.t., o kitas langas daugiau politine tema — knygomis, nuotraukomis iš Lietuvos demonstracijų, tautiniais drabužiais aprengtos įvairios lėlės ir kt. Įvairūs armenys paskolino mums jų brangenybes, kad galėtumėm papuošti jos langus.

x Antanina Račiūnienė iš Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. A. Račiūnienė skelbiame garbės prenumeratorė, o už auką labai dėkojame.

x Regina Griškeliene, Chicago, Ill., mūsų nuosirdi rėmėja, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. R. Griškeliene išrašo ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programas 1490 AM bangomis kiekvieną šeštadienį 7 val. ryto. Šį šeštadienį, balandžio 8 d. dr. Alan Lushkin, Pres. St. Luke ligoninės profesorius, kalbės tema „Kasdieninės alergijos, jų problemos ir priemonės joms išvengti“. (sk)

x Reikalinga moteris aptarnauti invalidę moterį Floridoje. Kambarys, maistas ir mėnesinis atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti darbo dienomis vakarais: 7-10 v.v. Tel.: 1-(813)-347-4083 arba 1-(813)-360-0480. (sk)

x Mes, grupė Lietuvos medicinos seserų, kreipiamės į tautiečius: norime atkurti Lietuvos Gailėtingųjų Seserų sąjungą (gyvavusią 1921-1940). Prašome atsilipti buvusias Lietuvos GSS nares ar jų artimuosius. Atsiminimai, išsaugoti dokumentai, to meto GSS veiklą nušviečiantys spaudiniai, nuotraukos labai padėtų Lietuvos GSS atkūrimui. Mūsų adresas: Lithuania 232000 Vilnius, K. Poželos 6/1, klinika „Raudonasis Kryžius“, Birutė Būdvytienė. (sk)

Esame girdėję, kad 12 m. jau ji yra prašiusi pabaltiečių papuošt jos raštinės langus ir kad šiemet gražiausiai atrodė. Šiame laikotarpyje daugiau žmonių domisi lietuvių politika, ir šitaip skleidžiama amerikiečiams daugiau informacijos. Kviečiame sykiu ir lietuvius pasižūrėti šių papuoštų langų. Papuošalai bus visi atsūti šeštadienio vakare, tai iki tada galima juos pamatyti. — M.

SEKŲ PAVYZDYS

Draugo „Skautybės kelyje“ perskaitęs apie skautų atsikūrimą Lietuvoje, „Lituanicos“ tunto skautas vytytis Tomas Valaitis atsūstė čekį skautų Lietuvoje paramai.

Jei mes su drebančiomis širdimis skaitome tas ypatingas naujienas ir džiaugiamės skautybės atgimimu brangiajame krašte, tai atrodė, kad taip ir turi būti. Bet kai po Jaunimo centrą ir Rako stovyklavietę vedžioti, varinėti, mylėti ir saugoti „vaikai“ taip parodo — greitai trauki senus sąrašus iš dėžių, ieškai jų draugininkų pavardžių, verti albumų lapus.

Nuotrauką išrinkau Tomo su Cindy. Manau, kad pirmuose po vestuvių metuose jiems ta yra svarbiausia. Tuo pačiu dalinuosi žiniomis ir džiaugsmu. Užaugęs „Lituanicos“ tunte nuo 1970 m., skautas Tomas ir Cindy, kuri Illinois

vytytis Tomas Remigijus Valaitis daugumai Chicagos lietuvių greičiausiai yra prisimenamas kaip „Aido“ orkestro būgnininkas. Tarp 1979-1988 m. pagal jo taktą Chicago šoko vestuvėse, baluose, svarbiuose ir ne taip svarbiuose banketuose. O jo paties vestuvėse su Cindy Michalski 1988 m. gegužės 14 d. maršą grojo kiti, nes „Aido“ nariai — jo geriausi draugai buvo jo pabroliai.

Mokslas, sportas, muzika ir lietuviškoji veikla užpildė Tomo jaunystę ir paruošė gyvenimui. Baigė Marquette Parko lietuvių parapijos ir K. Donelaičio lit. mokyklą, priklausė „Rambyn“ ir Jaunimo centro tautinių šokių grupėms bei chorui, „Neries“ krepšinio ir tinklinio komandoms. Amerikiečių mokyklose nuo pradinės priklausė sporto (krepšinio ir futbolo) komandoms ir orkestrams. 1981 m. sėkmingai baigė St. Lawrence gimnaziją. Illinois universitete 1986 m. gavo bakalaurą iš Structural engineering. Studijuodamas buvo tinklinio komandos narys, su kuria savo divizione Midwest Region laimėjo pirmą vietą.

Tomo tėveliai yra Jonas Remigijus ir s. Irena Valaičiai, sesuo Julija ir brolis Andrius. Seneliai — Bronė Navickienė ir Vladas Vytauskas, Agota ir Feliksas Valaičiai. Tomas ir Cindy, kuri Illinois

Cindy ir Tomas Valaičiai

universitete išgijo fizinės terapijos specialybę, abu dirba savo profesijose, gyvena savo namuose Naperville. Šiais metais Tomas, šalia darbo, dar tęsia studijas MBA laipsniui.

A. Namikienė MOKYTOJOS IŠ LIETUVOS MOKOSI CHICAGOJE

Šie mokslo metai buvo įdomūs Montessori auklėtojoms tuo, kad, D. Petrutytės ir S. Vaišvilienės iškviestos, trys lopšelių-darželių auklėtojos Lietuvoje čia buvo supažindintos teoretiškai ir praktiškai su Montessori metodu.

Birutė Musneckienė dirba Šiauliuose logopediniuose vaikų namuose, našlaičių namuose. Vieni yra tikra prasme našlaičiai, kiti alkoholiškų vaikų ar paimti iš tėvų dėl kitų priežasčių. Birutė Montessori susidomėjo 1987 m., turėjusi progos asmeniškai peržiūrėti nuvežtus nuotraukų albumus. Daugiau su Montessori medžiaga susipažino Kaune Pedagoginiame muziejuje, kur yra nuvežta Montessori medžiaga. Suprasti Montessori jai, kaip ir kitoms mokytojoms, padėjo dr. O. Keturakienė, kuri su D. Petrutyte dirbo a.a. M. Varnienės vedamoje Montessori mokykloje Nepriklausomybės laikais.

Vida Gasparkaitė dirba Vilniuje darželyje vaikams su regėjimo problemomis. Kai kurie vaikai yra beveik akli, kiti bent kiek mato. Susipažinus su Montessori, ji mato daug galimybių ją pritaikyti savo vaikams, ypač pojūčių lavinamoji medžiaga padėtų šiems vaikams susipažinti su juos supančiu pasauliu.

Greta Navickienė dirba Kaune, reguliariame darželyje. Su Montessori susipažino Pedagoginiame muziejuje, o daugiausia iš dr. O. Keturakienės, kuri yra pradininkė viso montessorinio judėjimo Lietuvoje. Jos straipsniai apie Montessori auklėjimo būdą yra spausdinami įvairiuose žurnaluose. Šiuo tarpu ji rašo lietuviškai knygą apie Montessori.

Prieš Gretai atvažiuojant čia buvo įsteigta Montessori draugija, įregistruota su Kultūros fondu. Nuo 1989 m. rudens jos tikisi atidaryti Montessori klasę Kaune.

Mūsų tikslas buvo tas tris mokytojas, kiek galima per kelis mėnesius, paruošti taip, kad jos savo darbu galėtų tą idėją platinti Lietuvoje, kur šiuo tarpu dirva yra paruošta ir labai tinkama naujiems auklėjimo vėjams.

Lengva buvo su jomis dirbti, nes visos trys neblogai susigaudė anglų kalboje, tad be mūsų asmeniškų pokalbių, klasių stebėjimo ir praktiško darbo klasėje, dar galėjo skaityti reikalingą spaudą.

Naujai Montessori klasei Kaune padėti mes asmeniškai nupirkome kai kurią aparatūrą. Taip pat Žiburėlis, Vaikų namai, Varnas Center, Beverly ir D. Petrutytė suaukojo nemažai dėvėtos Montessori medžiagos, kuri kargo bus persiųsta į Lietuvą. Amerikos Lietuvių Montessori draugija padarė gražų gestą, apmokėdama persiuntimo išlaidas, taip pat paskyrė 100 dol., už kuriuos buvo nupirktas Montessori knygos.

Labai įdomu buvo pastudijuoti iš Lietuvos atvežtą „Vaikų ikimokyklinio ugdymo koncepcija“, projektą, atspausdintą „Tarybinio mokytojo“ 1988 m. gruodžio 7 d. Tai projektas naujos programos, kuri nuskambėjo labai montessoriškai: raginama lopšelyje — darželyje turėti maišyto amžiaus vaikus, kad situacija būtų panašesnė į šeimos padėtį negu mokykla.

Mums, nežinantiesiems jų praeities praktikos „koncepcija“ tuo įdomi, kad ten dėstoma kaip buvo daroma, po to, kaip turėtų

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Brooklyn, N.Y., Apreiškimo lietuvių parapija šiemet švenčia savo įsikūrimo 75-rių metų jubiliejų. 50 metų kunigystės jubiliejų švenčia birželio 3 d. tos parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Jubiliejinės iškilmės bus gegužės 21 d. Kultūros židinyje. Taip pat bus išleidiama sukaktuvinė knyga su parapijos istorija ir sveikinimais.

— Danutė ir Juozas Mitka Los Angeles, Cal., gavo liūdną žinią, kad Vilniuje vasario 12 d. mirė jų dukterė Danutė Mitkutė-Liugienė. Velionė buvo Sibire septynerius metus ir grįžo su palaužta sveikata. Pereitais metais su vyru aplankė savo tėvus ir kitus artimuosius. Lietuvoje liko vyras ir trys vaikai, Los Angeles sesuo Violeta Gedgaudienė su vyru Mindaugu ir brolis Giedrius.

būti daroma ateities lopšeliuose-darželiuose. Šį pavasarį gegužės pabaigoje, jau dvejų metų planavime įvyks trumpas Montessori kursas — seminaras.

Šio seminaro organizavimą perėmė Švietimo ministerija. Norima visos Lietuvos darželių vedėjas ir metodininkes supažindinti su Montessori. Vedėjos rūpinasi bendra darželio-lopšelio būsena, o metodininkė — programa.

Seminaras vyks Vilniuje, bus pakartotas Kaune. Rušėmės keturios ten vykti, bet dėl giminių antplūdžio šiais metais vyksta D. Petrutytė ir M. Kucienienė, kuri Seton mokykloje sudarė sąlygas Vidai ir Gretai dirbti klasėje kaip asistentėms. Meca Montessori mokytojų paruošimo kurso direktoriai pasiūlė be mokesčio priimti kelias studentes iš Lietuvos, parūpinti gyvenimo šeimose, praktiškai atlikti klaseje ir dar mokėti stipendijas. Tai nuopelindami įvairiuose žurnaluose. Šiuo tarpu ji rašo lietuviškai knygą apie Montessori.

Pedagoginis muziejus Kaune nuo gegužės mėnesio seminaro proga vėl išstatys visą Montessori medžiagą.

Stasė Vaišvilienė NEIŠMESKITE LAIKRAŠČIŲ IŠ LIETUVOS

Kai šiuo metu Lietuvoje vyksta dideli pasikeitimai, ir laisvas žodis prasiveržė pro cenzūros užtvartą, ten pradėjo eiti koks šimtas ar daugiau lietuviškos minties leidinių. Juos leidžia visi rajonai, Sąjūdžio skyriai, naujai susiorganizavę rateliai. Tas viskas labai įdomu ir mums čia esantiems. Daugelis mūsų visokiais kanalais tų leidinių vieną kitą gauname, paskaitę duodame kitiems, paskui numetam, užmirštam. O tačiau tai yra labai įdomi ir svarbi medžiaga, šaltiniai tiems, kurie seka ten vykstantį gyvenimą, reaguoja. Jau dabar kai kas kreipiasi į atitinkamas lietuviškas institucijas čia klausia, ar mes neturim to ar kito leidinio. Todėl prašymas: kas tokių leidinių, laikraščių ar laikraščių gauna, turi, jeigu nerenka ir nekomplektuoja, teatsiūnčia į Lituanistikos studijų ir tyrimo centrą — Pasaulio lietuvių archyvą, kur tokie spaudiniai renkami. Adresas: 5620 S. Claremont, Chicago, IL 60636.

Dar kartą: nenaikinkite, nenuneskite laikraščių iš Lietuvos. Ačiū!

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.